

32007R0717

L 171/32

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

29.6.2007.

UREDBA (EZ) br. 717/2007 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 27. lipnja 2007.****o roamingu u javnim pokretnim telefonskim mrežama u Zajednici i izmjeni Direktive 2002/21/EZ****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 95.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽²⁾,

budući da:

(1) Visoka razina cijena koju plaćaju korisnici javnih pokretnih telefonskih mreža, kao što su studenti, osobe na poslovnom putu i turisti, kada koriste mobilne telefone tijekom putovanja u inozemstvo unutar Zajednice pobuđuje zabrinutost nacionalnih regulatornih tijela, kao i potrošača i institucija Zajednice. Previsoke maloprodajne naknade rezultat su visokih veleprodajnih naknada koje strani operatori mreže i, u mnogim slučajevima, visokih maloprodajnih trgovačkih marži koje obračunava operator mreže samoga korisnika. Smanjenje veleprodajnih naknada često se ne odražava na korisnike u maloprodaji. Iako su neki operatori nedavno uveli tarifne planove kojima korisnicima nude povoljnije uvjete i niže cijene, još je uvijek očigledno da odnos troškova i cijena nije kakav bi prevladavao na tržištu s potpuno razvijenim tržišnim natjecanjem.

⁽¹⁾ SL C 324, 30.12.2006., str. 42.

⁽²⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 23. svibnja 2007. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 25. lipnja 2007.

(2) Stvaranje europskog društvenog, obrazovnog i kulturnog područja na temelju pokretljivosti pojedinaca trebalo bi olakšati komunikaciju između ljudi kako bi se stvarno izgradila „Europa za građane”.

(3) Direktiva 2002/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o pristupu i međusobnom povezivanju elektroničkih komunikacijskih mreža i pripadajuće opreme (Direktiva o pristupu) ⁽³⁾, Direktiva 2002/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o ovlaštenju na području elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (Direktiva o ovlaštenju) ⁽⁴⁾, Direktiva 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Okvirna direktiva) ⁽⁵⁾, Direktiva 2002/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama (Direktiva o univerzalnoj usluzi) ⁽⁶⁾ i Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) ⁽⁷⁾ (u daljnjem tekstu zajedno „regulatorni okvir za elektroničke komunikacije iz 2002.”) za cilj imaju stvaranje unutarnjeg tržišta elektroničkih komunikacija u Zajednici te, istovremeno, osiguravanje visoke razine zaštite potrošača kroz jačanje tržišnog natjecanja.

(4) Ova Uredba nije izolirana mjera, već se njome dopunjuju i podržavaju, vezano uz roaming u Zajednici, pravila propisana regulatornim okvirom za elektroničke komunikacije iz 2002. Tim se okvirom nacionalnim regulatornim tijelima nisu osigurali dostatni alati za poduzimanje učinkovitih i odlučnih mjera vezanih uz određivanje cijena usluga roaminga unutar Zajednice i nije se uspjelo osigurati neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta usluga roaminga. Ova je Uredba primjereno sredstvo za poboljšanje situacije.

⁽³⁾ SL L 108, 24.4.2002., str. 7.

⁽⁴⁾ SL L 108, 24.4.2002., str. 21.

⁽⁵⁾ SL L 108, 24.4.2002., str. 33.

⁽⁶⁾ SL L 108, 24.4.2002., str. 51.

⁽⁷⁾ SL L 201, 31.7.2002., str. 37. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2006/24/EZ (SL L 105, 13.4.2006., str. 54.).

- (5) Regulatorni okvir za elektroničke komunikacije iz 2002. temelji se na načelu da je prethodne regulatorne obveze potrebno odrediti samo ako ne postoji djelotvorno tržišno natjecanje, a na taj se način osigurava da će nacionalna regulatorna tijela periodički provoditi proces analize tržišta i pregleda obveza, koji će dovesti do određivanja prethodnih obveza operatorima sa značajnom tržišnom snagom. Elementi koji čine taj proces uključuju utvrđivanje mjerodavnih tržišta u skladu s Preporukom Komisije ⁽¹⁾ o mjerodavnim tržištima proizvoda i usluga u sektoru elektroničkih komunikacija koja podliježu prethodnoj regulaciji u skladu s Direktivom 2002/21/EZ (u daljnjem tekstu „Preporuka”), analizu utvrđenih tržišta u skladu sa smjernicama Komisije o analizi tržišta i procjeni značajne tržišne snage u skladu s regulatornim okvirom Zajednice za elektroničke komunikacijske mreže i usluge ⁽²⁾, proglašavanje operatora sa značajnom tržišnom snagom i određivanje prethodnih obveza proglašenim operatorima.
- (6) U Preporuci je nacionalno veleprodajno tržište međunarodnog roaminga u javnim pokretnim mrežama utvrđeno kao mjerodavno tržište koje podliježe prethodnoj regulaciji. Međutim, posao koji su obavila nacionalna regulatorna tijela (kako pojedinačno tako i u okviru Europske skupine regulatora) kroz analizu veleprodajnih nacionalnih tržišta pokazao je da nacionalna regulatorna tijela još ne mogu učinkovito riješiti problem visoke razine veleprodajnih naknada za roaming u Zajednici zbog poteškoće u utvrđivanju poduzetnika sa značajnom tržišnom snagom s obzirom na posebne okolnosti međunarodnog roaminga, uključujući njegovu prekograničnu prirodu.
- (7) U pogledu pružanja usluga međunarodnog roaminga na maloprodajnoj razini, u Preporuci nije utvrđeno nijedno maloprodajno tržište međunarodnog roaminga kao mjerodavno tržište zahvaljujući, među ostalim, činjenici da se usluge međunarodnog roaminga na maloprodajnoj razini ne kupuju samostalno, već predstavljaju samo jedan element širega maloprodajnog paketa koji korisnik kupuje od svoga domaćeg davatelja usluga.
- (8) Osim toga, nacionalna regulatorna tijela odgovorna za zaštitu i promicanje interesa korisnika pokretne mreže koji uobičajeno borave na njihovom području ne mogu kontrolirati ponašanje operatora posjećene mreže koji je smješten u drugoj državi članici i o kojemu korisnici ovise kada koriste usluge međunarodnog roaminga. Ta bi prepreka također mogla umanjiti učinkovitost mjera koje poduzimaju države članice na temelju svojih ostalih nadležnosti za donošenje pravila za zaštitu potrošača.
- (9) Shodno tomu, postoji pritisak na države članice da poduzmu mjere za rješavanje pitanja u vezi s naknadama za međunarodni roaming, ali mehanizam za prethodno regulatorno posredovanje nacionalnih regulatornih tijela koji je propisan regulatornim okvirom za elektroničke komunikacije iz 2002. nije se pokazao dostatnim da bi tim tijelima omogućio odlučno djelovanje u interesu potrošača u tom posebnom području.
- (10) Nadalje, Europski parlament u rezoluciji o regulaciji i tržištima europskih elektroničkih komunikacija iz 2004. ⁽³⁾ poziva Komisiju da izradi nove inicijative za smanjenje visokih troškova prekograničnih telefonskih tarifa u pokretnoj mreži, dok je Europsko vijeće 23. i 24. ožujka 2006. zaključilo da je usmjerena, učinkovita i integrirana politika informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT), kako na europskoj tako i na nacionalnoj razini, nužna za ostvarivanje ciljeva gospodarskog rasta i produktivnosti iz obnovljene Lisabonske strategije i u tom smislu istaknulo važnost smanjenja naknada za roaming za konkurentnost.
- (11) Cilj regulatornog okvira za elektroničke komunikacije iz 2002. bio je na temelju tada vidljivih okolnosti otkloniti prepreke za trgovanje između država članica u području koje je tim okvirom usklađeno, između ostalog i mjere koje utječu na naknade za roaming. Međutim, to ne bi trebalo spriječiti prilagodbu usklađenih pravila s obzirom na druge okolnosti kako bi se pronašlo najdjelotvornije sredstvo za ostvarivanje visoke razine zaštite potrošača te, istovremeno, poboljšalo uvjete za funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- (12) Stoga je potrebno izmijeniti regulatorni okvir za elektroničke komunikacije iz 2002., a posebno Okvirnu direktivu, kako bi se omogućilo odstupanje od inače primjenjivih pravila. Naime, ako ne postoji značajna tržišna snaga, cijene ponuđenih usluga trebaju se određivati na temelju trgovinskog sporazuma, pri čemu bi se trebale uvesti dodatne regulatorne obveze koje odražavaju posebna obilježja usluga roaminga u Zajednici.
- (13) Maloprodajna i veleprodajna tržišta roaminga imaju jedinstvena obilježja koja opravdavaju izuzetne mjere koje izlaze izvan okvira inače dostupnih mehanizama iz regulatornog okvira za elektroničke komunikacije iz 2002.

⁽¹⁾ SL L 114, 8.5.2003., str. 45.

⁽²⁾ SL C 165, 11.7.2002., str. 6.

⁽³⁾ SL C 285 E, 22.11.2006., str. 143.

- (14) Regulatorne obveze potrebno je odrediti kako na maloprodajnoj tako i na veleprodajnoj razini s ciljem zaštite interesa korisnika u roamingu, budući da je iskustvo pokazalo da smanjenje veleprodajnih cijena usluga roaminga u Zajednici ne mora rezultirati smanjenjem maloprodajnih cijena roaminga jer za to ne postoje poticaji. S druge strane, mjere za smanjenje razine maloprodajnih cijena, a da se pri tome ne rješava problem razine veleprodajnih troškova povezanih s pružanjem tih usluga, mogle bi ugroziti pravilno funkcioniranje tržišta roaminga u Zajednici.
- (15) Navedene regulatorne obveze trebaju stupiti na snagu što prije, a istovremeno dotičnim operatorima treba osigurati razborit rok za prilagodbu cijena i ponuđenih usluga kako bi se osigurala njihova usklađenost i neposredna primjena u svim državama članicama.
- (16) Treba primijeniti zajednički pristup kojim se korisnicima javne pokretne zemaljske telefonske mreže osigurava da na putovanjima unutar Zajednice ne plaćaju previsoke cijene usluga roaminga u Zajednici za odlazne i dolazne pozive i kojim se pri tomu ostvaruje visoka razina zaštite potrošača te štiti tržišno natjecanje između operatora pokretne mreže i potiču inovacije i izbor potrošača. S obzirom na prekograničnu prirodu dotičnih usluga, zajednički je pristup potreban kako bi operatori pokretne mreže mogli poslovati unutar jedinstvenog skladnog regulatornog okvira na temelju objektivno uspostavljenih kriterija.
- (17) Najučinkovitiji i najrazmjerniji pristup regulaciji razine cijena odlaznih i dolaznih poziva u roamingu unutar Zajednice je određivanje, na razini Zajednice, najviše prosječne naknade po minuti na veleprodajnoj razini te ograničavanje naknade na maloprodajnoj razini uvođenjem eurotarife. Prosječna veleprodajna naknada treba se primjenjivati između bilo koja dva operatora unutar Zajednice u određenom razdoblju.
- (18) Eurotarifa se treba odrediti na razini kojom se operatorima jamči dovoljna marža i potiču konkurentne ponude za roaming po nižim cijenama. Operatori trebaju aktivno nuditi eurotarifu svim svojim korisnicima u roamingu i to na jasan i transparentan način te besplatno.
- (19) Tim se regulatornim pristupom treba osigurati da maloprodajne naknade za roaming u Zajednici u razboritijoj mjeri odražavaju osnovne troškove pružanja usluge no što je to do sada bio slučaj. Najviša eurotarifa koju je moguće ponuditi korisnicima u roamingu stoga treba odražavati opravdanu maržu u odnosu na veleprodajne troškove pružanja usluga roaminga te, istovremeno, omogućiti operatorima da se slobodno natječu na tržištu kroz oblikovanje različitih ponuda i prilagođavanje cjenovnih struktura tržišnim uvjetima i željama potrošača. Taj se regulatorni pristup ne treba primjenjivati na usluge s dodanom vrijednosti.
- (20) Taj regulatorni pristup trebao bi biti jednostavan za primjenu i praćenje kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjilo administrativno opterećenje kako za operatore na koje zahtjevi tog pristupa utječu tako i za nacionalna regulatorna tijela koja su zadužena za njegov nadzor i provedbu. On također treba biti transparentan i odmah razumljiv svim korisnicima pokretne mreže u Zajednici. Nadalje, on treba omogućiti sigurnost i predvidivost operatorima koji pružaju veleprodajne i maloprodajne usluge roaminga. Stoga u ovoj Uredbi treba odrediti novčanu vrijednost najviše naknade po minuti na veleprodajnoj i maloprodajnoj razini.
- (21) Prilikom određivanja najviše prosječne naknade po minuti na veleprodajnoj razini u obzir treba uzeti različite elemente uspostavljanja poziva u roamingu u Zajednici, posebno troškova nastanka i završetka poziva u pokretnim mrežama, uključujući režijske troškove, signalizaciju i prijenos. Najprimjerenije mjerilo za nastanak i završetak poziva je prosječna cijena završetka poziva u pokretnoj mreži kod operatora pokretne mreže u Zajednici, dobivena na temelju podataka koje su dostavila nacionalna regulatorna tijela i objavila Komisija. Stoga bi najvišu prosječnu naknadu po minuti utvrđenu ovom Uredbom trebalo odrediti uzimajući u obzir prosječnu cijenu završetka poziva o pokretnoj mreži, koja služi kao mjerilo za povezane troškove. Najvišu prosječnu naknadu po minuti na veleprodajnoj razini treba smanjivati godišnje kako bi se u obzir uzelo smanjenje cijena završetka poziva u pokretnoj mreži koje s vremena na vrijeme odrede nacionalna regulatorna tijela.
- (22) Eurotarifa koja se primjenjuje na maloprodajnoj razini treba korisnicima u roamingu osigurati da za regulirane odlazne i dolazne pozive u roamingu ne plaćaju previsoku cijenu, a istovremeno domaćim operatorima ostaviti dovoljno veliku maržu da svojim korisnicima mogu ponuditi različite proizvode.
- (23) Svi potrošači trebaju imati mogućnost da bez dodatne naknade ili preduvjeta izaberu jednostavnu tarifu za roaming koja ne prelazi regulirane cijene. Opravdanom maržom između veleprodajnih troškova i maloprodajnih cijena treba se osigurati da operatori pokriju sve svoje troškove specifične za roaming na maloprodajnoj razini, uključujući odgovarajući udjel marketinških troškova i subvencija za telefonske uređaje, te da im ostane odgovarajući iznos za ostvarivanje razumnog prihoda. Eurotarifa je primjereno sredstvo za osiguravanje zaštite potrošača i fleksibilnosti operatora. Najviše razine eurotarife trebaju se smanjivati na godišnjoj osnovi u skladu s veleprodajnom razinom.

- (24) Novi korisnici u roamingu trebaju biti potpuno informirani o rasponu tarifa za roaming koje postoje u Zajednici, uključujući tarife koje su usklađene s eurotarifom. Postojećim korisnicima u roamingu treba omogućiti da u određenom razdoblju izaberu novu tarifu usklađenu s eurotarifom ili bilo koju drugu tarifu za roaming. Kada je riječ o postojećim korisnicima u roamingu koji se u navedenom razdoblju još nisu odlučili, primjereno je razlikovati između onih koji su se već odlučili za određenu tarifu ili paket za roaming prije stupanja na snagu ove Uredbe i onih koji to nisu učinili. Za posljednje bi automatski trebala važiti tarifa koja je u skladu s ovom Uredbom. Korisnici u roamingu koji već koriste određene tarife ili pakete za roaming koje su u skladu s njihovim osobnim potrebama i koje su izabrali po toj osnovi trebaju ostati na ranije izabranoj tarifi ili paketu ako, nakon što su upozoreni na trenutačne tarifne uvjete, ne iskažu svoj izbor u određenom razdoblju. Takve posebne tarife ili paketi za roaming mogu, na primjer, uključivati paušalne cijene za roaming, nejavne tarife, tarife s dodatnim fiksnim naknadama za roaming, tarife s naknadama po minuti koje su niže od najviše eurotarife ili tarife s naknadama za uspostavljanje.
- (25) Davatelji maloprodajnih usluga roaminga u Zajednici trebaju imati razdoblje u kojem će prilagoditi svoje cijene kako bi bile u skladu s graničnim cijenama određenim ovom Uredbom.
- (26) Slično tomu, davatelji veleprodajnih usluga roaminga u Zajednici trebaju imati razdoblje prilagodbe kako bi se uskladili s graničnim cijenama određenim ovom Uredbom.
- (27) Budući da je ovom Uredbom propisano da se Direktivama koje čine regulatorni okvir za elektroničke komunikacije iz 2002. ne dovodi u pitanje nijedna posebna mjera usvojena radi regulacije naknada za roaming u Zajednici za govorne telefonske pozive u pokretnim mrežama i budući da se od davatelja usluga roaminga u Zajednici može na temelju ove Uredbe zahtijevati da promijene svoje maloprodajne tarife za roaming kako bi ih uskladili sa zahtjevima iz ove Uredbe, takve promjene ne bi trebale stvoriti ikakvo pravo korisnicima pokretnih mreža da se na temelju nacionalnog zakonodavstva kojim je prenesen regulatorni okvir za elektroničke komunikacije iz 2002. povuku iz ugovora.
- (28) Ovom se Uredbom ne trebaju u pitanje dovesti inovativne ponude potrošačima koje su povoljnije od najviše eurotarife određene ovom Uredbom, već se trebaju potaknuti inovativne ponude korisnicima u roamingu po nižim cijenama. Ovom se Uredbom ne zahtijeva ponovno uvođenje naknada za roaming u slučajevima gdje su one potpuno ukinute niti povećanje postojećih naknada za roaming na razinu graničnih cijena određenih ovom Uredbom.
- (29) Domaći davatelji usluga mogu ponuditi sveobuhvatnu, mjesečnu paušalnu cijenu na pravednoj osnovi na koju se ne primjenjuju granične cijene. Takva paušalna cijena može obuhvaćati roaming u Zajednici za govorne i/ili podatkovne komunikacijske usluge (uključujući kratke tekstovne poruke (SMS) i multimedijske poruke (MMS)) unutar Zajednice.
- (30) Kako bi se osiguralo da svi korisnici pokretne govorne telefonije ostvare korist od odredaba ove Uredbe, zahtjevi u vezi s određivanjem maloprodajnih cijena trebaju se primjenjivati bez obzira na to imaju li korisnici u roamingu ugovor sa svojim domaćim davateljem usluga o plaćanju usluga unaprijed ili o plaćanju usluga po ispostavljenom računu te bez obzira na to ima li domaći davatelj usluga svoju mrežu, je li operator pokretne virtualne mreže ili je preprodavatelj usluga pokretne govorne telefonije.
- (31) Ako davatelji usluga pokretne telefonije u Zajednici smatraju da su prednosti međusobnog djelovanja i povezanosti između krajnjih korisnika usluga koje imaju njihovi korisnici ugrožene zbog prestanka ili prijetnje prestanka njihovog sporazuma o roamingu s operatorima pokretne mreže u drugoj državi članici ili ako svojim korisnicima ne mogu pružiti usluge u drugoj državi članici kao rezultat nepostojanja sporazuma s najmanje jednim veleprodajnim davateljem pristupa mreži, nacionalna regulatorna tijela mogu, po potrebi, iskoristiti ovlasti iz članka 5. Direktive o pristupu kako bi osigurala odgovarajući pristup i međupovezivanje te time zajamčila povezanost između krajnjih korisnika i međusobno djelovanje usluga, vodeći računa o ciljevima članka 8. Okvirne direktive, a posebno o stvaranju potpuno funkcionalnog jedinstvenog tržišta za elektroničke komunikacijske usluge.
- (32) Kako bi se poboljšala transparentnost maloprodajnih cijena reguliranih odlaznih i dolaznih poziva u roamingu unutar Zajednice i kako bi se korisnicima u roamingu pomoglo pri donošenju odluke o korištenju mobilnih telefona u inozemstvu, davatelji usluga pokretne telefonije trebaju omogućiti svojim korisnicima u roamingu da na jednostavan način i besplatno dobiju informacije o naknadama za roaming koje se primjenjuju na njihove odlazne i dolazne pozive u posjećenoj državi članici. Štoviše, davatelji usluga trebaju svojim korisnicima dati, na njihov zahtjev i besplatno, dodatne informacije o naknadama po minuti ili po jedinici (s PDV-om) za odlazne i dolazne govorne pozive i za slanje i primanje SMS-a, MMS-a i drugih podatkovnih komunikacijskih usluga u posjećenoj državi članici.

- (33) Zbog transparentnosti davatelji usluga također trebaju prilikom sklapanja pretplatničkog odnosa i svaki put kada dođe do promjene naknada za roaming pružiti informacije o naknadama za roaming, posebno o euro-tarifi i sveobuhvatnoj paušalnoj cijeni ako su uključene u njihovu ponudu. Domaći davatelji usluga trebaju pružiti informacije o naknadama za roaming koristeći odgovarajuća sredstva kao što su računi, internet, TV oglasi ili izravna pošta. Domaći davatelji usluga trebaju osigurati da su svi njihovi korisnici u roamingu upoznati s dostupnosti reguliranih tarifa i trebaju tim korisnicima poslati jasnu i nepristranu obavijest o uvjetima eurotarife te o pravu na prelazak na eurotarifu i s nje.
- (34) Nacionalna regulatorna tijela odgovorna za provedbu zadataka iz regulatornog okvira za elektroničke komunikacije iz 2002. trebaju imati ovlasti potrebne za nadzor i provedbu obveza iz ove Uredbe na svom području. Ona također trebaju pratiti kretanje cijena govornih i podatkovnih usluga za korisnike pokretne mreže u roamingu unutar Zajednice uključujući, po potrebi, posebne troškove vezane uz odlazne i dolazne pozive u roamingu u najudaljenijim regijama Zajednice te potrebu da se osigura odgovarajući povrat tih troškova na veleprodajnom tržištu i da se tehnike usmjeravanja prometa ne koriste kako bi se ograničio izbor na štetu potrošača. Ona trebaju osigurati dostupnost najnovijih informacija o primjeni ove Uredbe zainteresiranim stranama te objavu rezultata takvog praćenja svakih šest mjeseci. Informacije se trebaju dostavljati zasebno poslovnim korisnicima, korisnicima unaprijed plaćene usluge i korisnicima koji uslugu plaćaju po ispostavljenom računu.
- (35) Za nacionalni roaming u najudaljenijim regijama Zajednice, gdje se dozvole za pokretnu telefoniju razlikuju od dozvola izdanih za ostatak državnog područja, može se ostvariti korist od smanjenja cijena jednakog onomu na tržištu Zajednice za roaming. Provedba ove Uredbe ne bi trebala rezultirati određivanjem nepovoljnijih cijena za korisnike usluga nacionalnog roaminga za razliku od korisnika usluga roaminga u Zajednici. U tu svrhu nacionalna regulatorna tijela mogu poduzeti dodatne mjere u skladu s pravom Zajednice.
- (36) S obzirom na činjenicu da, uz govornu telefoniju, nove podatkovne komunikacijske usluge u pokretnoj mreži postaju sve rasprostranjenije, ovom bi se Uredbom također trebalo omogućiti praćenje tržišnog razvoja tih usluga. Komisija stoga također treba pratiti tržište podatkovnih komunikacijskih usluga u roamingu, uključujući SMS i MMS.
- (37) Države članice trebaju osigurati sustav kazni koje će se primjenjivati u slučaju povrede ove Uredbe.
- (38) Budući da ciljeve ove Uredbe, a to je uspostavljanje zajedničkog pristupa kojim se korisnicima javnih pokretnih telefonskih mreža osigurava da na putovanjima unutar Zajednice ne plaćaju previsoke cijene usluga roaminga u Zajednici za odlazne i dolazne pozive i kojim se pri tomu ostvaruje visoka razina zaštite potrošača te štiti tržišno natjecanje između operatora pokretne mreže, države članice ne mogu ostvariti u dostatnoj mjeri te na siguran, usklađen i pravovremen način te budući da bi ti ciljevi bili na bolji način ostvarivi na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti iz istog članka, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (39) Taj bi zajednički pristup trebao biti uspostavljen na ograničeno vrijeme. Na temelju pregleda koji provodi Komisija, ova se Uredba može produljiti ili izmijeniti. Komisija treba pregledati učinkovitost ove Uredbe i njezin doprinos provedbi regulatornog okvira i neometanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta te treba ispitati utjecaj ove Uredbe na manje davatelje usluga pokretne telefonije u Zajednici i njihov položaj na tržištu roaminga u Zajednici.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom uvodi zajednički pristup kojim se korisnicima javnih pokretnih telefonskih mreža osigurava da na putovanjima unutar Zajednice ne plaćaju previsoke cijene usluga roaminga u Zajednici za odlazne i dolazne pozive, čime se doprinosi neometanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta te istovremeno ostvaruje visoka razina zaštite potrošača, štiti tržišno natjecanje između operatora pokretne mreže i održavaju kako poticaji za inovacije tako i izbor potrošača. Njome se određuju pravila o naknadama koje operatori pokretne mreže mogu naplaćivati za pružanje usluga međunarodnog roaminga za govorne pozive nastale i završene u Zajednici, a primjenjuje se kako na naknade koje mrežni operatori naplaćuju među sobom na veleprodajnoj razini tako i na naknade koje domaći davatelji usluga naplaćuju na maloprodajnoj razini.

2. Ovom se Uredbom također određuju pravila koja za cilj imaju povećanje transparentnosti cijena i poboljšanje davanja informacija o naknadama korisnicima usluga roaminga u Zajednici.

3. Ova Uredba predstavlja posebnu mjeru u smislu članka 1. stavka 5. Okvirne direktive.

4. Granične naknade određene ovom Uredbom izražene su u eurima. Ako su naknade uređene člancima 3. i 4. iskazane u drugim valutama, početne granične cijene na temelju navedenih članaka određuju se u tim valutama primjenom referentnih deviznih tečajeva važećih na dan 30. lipnja 2007. koje je objavila Europska središnja banka u *Službenom listu Europske unije*. Za potrebe daljnjih smanjenja tih graničnih cijena iz članka 3. stavka 2. i članka 4. stavka 2., revidirane vrijednosti odredit će se primjenom referentnih deviznih tečajeva objavljenih jedan mjesec prije datuma od kojega se revidirane vrijednosti primjenjuju.

Članak 2.

Definicije

1. U smislu ove Uredbe primjenjuju se definicije određene u članku 2. Direktive o pristupu, članku 2. Okvirne direktive i članku 2. Direktive o univerzalnoj usluzi.

2. Uz definicije iz stavka 1. primjenjuju se i sljedeće definicije:

- (a) „eurotarifa” znači svaka tarifa koja ne prelazi najvišu naknadu iz članka 4., koju domaći davatelj usluga može naplatiti za pružanje reguliranih poziva u roamingu u skladu s tim člankom;
- (b) „domaći davatelj usluga” znači poduzetnik koji korisniku u roamingu pruža usluge javne pokretne zemaljske telefonije putem vlastite mreže ili kao operator pokretne virtualne mreže ili preprodavatelj;
- (c) „domaća mreža” znači javna pokretna zemaljska telefonska mreža koja se nalazi unutar države članice i koju domaći davatelj usluga koristi za pružanje usluga javne pokretne zemaljske telefonije korisnicima u roamingu;
- (d) „roaming u Zajednici” znači korištenje mobilnog telefona ili drugog uređaja od strane korisnika u roamingu za uspostavljanje ili primanje poziva unutar Zajednice, dok se korisnik nalazi u državi članici koja nije država u kojoj je smještena domaća mreža korisnika, na temelju sporazuma između operatora domaće mreže i operatora posjećene mreže;
- (e) „regulirani poziv u roamingu” znači govorni telefonski poziv u pokretnoj mreži korisnika u roamingu koji nastaje u posjećenoj mreži i završava u javnoj telefonskoj mreži

unutar Zajednice ili poziv koji je korisnik u roamingu primio i koji nastaje u javnoj telefonskoj mreži unutar Zajednice i završava u posjećenoj mreži;

- (f) „korisnik u roamingu” znači korisnik davatelja usluga javne pokretne zemaljske telefonije putem javne pokretne zemaljske mreže smještene u Zajednici kojemu ugovor ili sporazum s njegovim domaćim davateljem usluga omogućava korištenje mobilnog telefona ili drugog uređaja za uspostavljanje ili primanje poziva u posjećenoj mreži, na temelju sporazuma između operatora domaće mreže i operatora posjećene mreže;
- (g) „posjećena mreža” znači javna pokretna zemaljska telefonska mreža smještena u državi članici koja nije država domaćeg davatelja usluga, koja korisniku u roamingu omogućuje uspostavljanje ili primanje poziva, na temelju sporazuma s operatorom domaće mreže.

Članak 3.

Veleprodajne naknade za uspostavljanje reguliranih poziva u roamingu

1. Prosječna veleprodajna naknada koju operator posjećene mreže može naplatiti operatoru domaće mreže korisnika u roamingu za pružanje reguliranih poziva u roamingu nastalih u toj posjećenoj mreži uključujući, između ostalog, troškove nastanka, prijenosa i završetka, ne može prelaziti EUR 0,30 po minuti.

2. Ta se prosječna veleprodajna naknada primjenjuje između bilo koja dva operatora i izračunava na temelju razdoblja od dvanaest mjeseci ili bilo kojeg kraćeg razdoblja koje je još ostalo do kraja prestanka važenja ove Uredbe. Najviša prosječna veleprodajna naknada smanjuje se od 30. kolovoza 2008. i 30. kolovoza 2009. na EUR 0,28 i EUR 0,26.

3. Prosječna veleprodajna naknada iz stavka 1. izračunava se na način da se ukupni ostvareni prihod od roaminga na veleprodajnoj razini podijeli s ukupnim brojem minuta roaminga na veleprodajnoj razini koje je određeni operator prodao za pružanje poziva u roamingu na veleprodajnoj razini unutar Zajednice u određenom razdoblju. Operatoru posjećene mreže mora se omogućiti razlikovanje između naknada tijekom vršnog opterećenja i izvan njega.

Članak 4.

Maloprodajne naknade za regulirane pozive u roamingu

1. Domaći davatelji usluga dužni su svim svojim korisnicima u roamingu na jasan i transparentan način dostupnom učiniti i aktivno nuditi eurotarifu iz stavka 2. Eurotarifa ne uključuje nikakvu povezanu pretplatu ili drugu fiksnu ili opetovanu naknadu i može se kombinirati s bilo kojom maloprodajnom tarifom.

U svojoj ponudi domaći davatelji usluga dužni su upozoriti sve svoje korisnike u roamingu koji su prije 30. lipnja 2007. izabrali određenu tarifu ili paket za roaming o uvjetima koji se primjenjuju na tu tarifu ili paket.

2. Maloprodajna naknada (bez PDV-a) eurotarife koju domaći davatelj usluga može naplaćivati korisniku u roamingu za pružanje reguliranih poziva u roamingu može biti različita za svaki poziv u roamingu, ali ne može prelaziti EUR 0,49 po minuti za sve odlazne pozive, odnosno EUR 0,24 po minuti za sve dolazne pozive. Na dan 30. kolovoza 2008. i 30. kolovoza 2009. najviša cijena za odlazne pozive smanjuje se na EUR 0,46 i EUR 0,43, a za dolazne pozive na EUR 0,22 i EUR 0,19.

3. Tarifa iz stavka 2. nudi se svim korisnicima u roamingu.

Svim postojećim korisnicima u roamingu omogućuje se da se do 30. srpnja 2007. namjerno odluče za eurotarifu ili bilo koju drugu tarifu za roaming te im se daje razdoblje od dva mjeseca u kojemu će obavijestiti domaćeg davatelja usluga o svom izboru. Zatražena tarifa mora se aktivirati najkasnije jedan mjesec nakon što domaći davatelj usluga primi zahtjev korisnika.

Korisnicima u roamingu koji se u razdoblju od dva mjeseca ne izjasne o svom izboru automatski se određuje eurotarifa iz stavka 2.

Međutim, korisnici u roamingu koji prije 30. lipnja 2007. namjerno izaberu određenu tarifu ili paket za roaming različit od tarife za roaming koja bi im bila dodijeljena da nisu napravili takav izbor i koji se ne izjasne o svom izboru u skladu s ovim stavkom ostaju na ranije izabranoj tarifi ili paketu.

4. Svaki korisnik u roamingu može zatražiti, u bilo kojem trenutku nakon što završi proces iz stavka 3., prijelaz na eurotarifu ili s nje. Svaki se prijelaz mora obaviti besplatno u roku od jednoga radnog dana po zaprimanju zahtjeva i ne smije uključivati uvjete ili ograničenja u vezi s drugim elementima pretplate. Domaći davatelj usluga može odgoditi prijelaz do isteka određenoga najkraćeg razdoblja važenja prijašnje tarife za roaming, a koje ne može biti dulje od tri mjeseca.

Članak 5.

Primjena članaka 3. i 6.

1. Članak 3. primjenjuje se od 30. kolovoza 2007.
2. Članak 6. stavci 1. i 2. primjenjuju se od 30. rujna 2007.

Članak 6.

Transparentnost maloprodajnih naknada

1. Kako bi korisnika u roamingu upozorio na činjenicu da će se na njega prilikom uspostavljanja ili primanja poziva primjenjivati naknade za roaming, svaki domaći davatelj usluga dužan je, osim ako je korisnik obavijestio svog davatelja domaćih usluga da mu ta usluga nije potrebna, bez nepotrebnog odlaganja i besplatno korisniku poslati automatsku poruku, kada korisnik uđe u državu članicu koja nije država njegove domaće mreže, s osnovnim, korisnikovim potrebama prilagođenim informacijama o naknadama za roaming (uključujući PDV) koje se primjenjuju kada korisnik uspostavlja i prima pozive u posjećenoj državi članici.

Osnovne, korisnikovim potrebama prilagođene informacije o cijenama uključuju najviše naknade koje korisnik može platiti u skladu sa svojim tarifnim planom za uspostavljanje poziva u posjećenoj zemlji i prema državi članici svoje domaće mreže te za primanje poziva. One također uključuju besplatan broj iz stavka 2. na koji se mogu dobiti detaljnije informacije.

Korisnik koji je naznačio da ne želi primati automatske poruke ima pravo u svakom trenutku i besplatno zatražiti od domaćeg davatelja usluga ponovno pružanje te usluge.

Domaći davatelji usluga dužni su slijepim i slabovidnim korisnicima, na njihov zahtjev, putem govornog poziva besplatno pružiti osnovne, njihovim potrebama prilagođene informacije o cijenama.

2. Uz stavak 1. korisnici imaju pravo, putem govornog poziva ili SMS-a u pokretnoj mreži, besplatno zatražiti i dobiti detaljnije i njihovim potrebama prilagođene informacije o naknadama za roaming koje se primjenjuju na govorne pozive, SMS, MMS i druge podatkovne komunikacijske usluge. Takav se zahtjev upućuje na besplatan broj koji je domaći davatelj usluga namijenio toj svrsi.

3. Prilikom sklapanja pretplatničkog odnosa, domaći davatelji usluga dužni su svim korisnicima pružiti potpune informacije o primjenjivim naknadama za roaming, posebno o eurotarifi. Oni su također dužni bez nepotrebnog odlaganja svojim korisnicima u roamingu pružiti najnovije informacije o primjenjivim naknadama za roaming svaki put kada se one promjene.

Domaći davatelji usluga dužni su poduzeti neophodne mjere kojima osiguravaju da su svi njihovi korisnici u roamingu upoznati s dostupnosti eurotarife. Posebno su dužni na jasan i nepristran način obavijestiti sve korisnike u roamingu do 30. srpnja 2007. o uvjetima vezanim uz eurotarifu. U razboritim vremenskim razmacima dužni su slati podsjetnik svim korisnicima koji su se odlučili za drugu tarifu.

Članak 7.

Nadzor i provedba

1. Nacionalna regulatorna tijela na svom području prate i nadziru usklađivanje s ovom Uredbom.

2. Nacionalna regulatorna tijela dužna su javno dostupnim učiniti najnovije informacije o primjeni ove Uredbe, a posebno njezinih članaka 3. i 4., na način koji zainteresiranim stranama omogućuje jednostavan pristup tim informacijama.

3. U okviru priprema za pregled iz članka 11. nacionalna regulatorna tijela prate kretanje veleprodajnih i maloprodajnih naknada za pružanje govornih i podatkovnih komunikacijskih usluga, uključujući SMS i MMS, korisnicima u roamingu, također i u najudaljenijim regijama Zajednice iz članka 299. stavka 2. Ugovora. Nacionalna regulatorna tijela također trebaju biti na oprezu kada je riječ o posebnom slučaju nenamjernog roaminga u graničnim područjima susjednih država članica te pratiti koriste li se tehnike usmjeravanja prometa na štetu korisnika. Svakih šest mjeseci dužna su rezultate praćenja dostaviti Komisiji, uključujući zasebne informacije o poslovnim korisnicima, korisnicima unaprijed plaćene usluge i korisnicima koji uslugu plaćaju po ispostavljenom računu.

4. Nacionalna regulatorna tijela imaju ovlasti da od poduzetnika koji podliježu obvezama iz ove Uredbe zatraže dostavljanje svih informacija važnih za provedbu i izvršenje ove Uredbe. Na zahtjev, ti su poduzetnici dužni odmah dostaviti navedene informacije u roku i onoliko detaljno koliko to zatraže nacionalna regulatorna tijela.

5. Nacionalna regulatorna tijela mogu posredovati na vlastitu inicijativu kako bi osigurala usklađenost s ovom Uredbom. Po potrebi, ona su posebno dužna upotrijebiti ovlasti iz članka 5. Direktive o pristupu i na taj način osigurati odgovarajući pristup i međupovezivanje kojima se jamči povezanost između krajnjih korisnika usluga i međusobno djelovanje usluga roaminga.

6. Ako nacionalno regulatorno tijelo utvrdi povredu ove Uredbe, ono ima ovlasti zatražiti trenutačni prestanak povrede.

Članak 8.

Rješavanje sporova

1. U slučaju spora u vezi s obvezama određenim ovom Uredbom između poduzetnika koji obavljaju djelatnost električnih komunikacijskih mreža ili usluga u državi članici, primjenjuje se postupak za rješavanje sporova iz članaka 20. i 21. Okvirne direktive.

2. U slučaju neriješenog spora koji uključuje potrošača ili krajnjeg korisnika i koji se odnosi na pitanje iz područja primjene ove Uredbe, država članica dužna je osigurati dostupnost postupaka za izvansudsko rješavanje sporova iz članka 34. Direktive o univerzalnoj usluzi.

Članak 9.

Kazne

Države članice propisuju pravila o kaznama koje se primjenjuju na povrede ove Uredbe te poduzimaju sve potrebne mjere kojima se osigurava njihova provedba. Propisane kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice dužne su obavijestiti Komisiju o tim odredbama najkasnije do 30. ožujka 2008. te bez odgode o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 10.

Izmjena Direktive 2002/21/EZ (Okvirna direktiva)

Članku 1. Direktive 2002/21/EZ (Okvirna direktiva) dodaje se sljedeći stavak:

„5. Ovom Direktivom i Posebnim direktivama ne dovodi se u pitanje nijedna posebna mjera donesena za regulaciju međunarodnog roaminga u javnim pokretnim telefonskim mrežama u Zajednici.”

Članak 11.

Pregled

1. Komisija pregledava funkcioniranje ove Uredbe i dostavlja izvješće Europskom parlamentu i Vijeću najkasnije do 30. prosinca 2008. Komisija posebno ocjenjuje jesu li ostvareni ciljevi ove Uredbe. Komisija u svom izvješću pregledava kretanje veleprodajnih i maloprodajnih naknada za pružanje govornih i podatkovnih komunikacijskih usluga, uključujući SMS i MMS, korisnicima u roamingu te, po potrebi, uključuje preporuke u vezi s potrebom za regulacijom tih usluga. U tu svrhu Komisija može koristiti informacije dostavljene u skladu s člankom 7. stavkom 3.

2. U svom izvješću Komisija procjenjuje, s obzirom na kretanja na tržištu te tržišno natjecanje i zaštitu potrošača, postoji li potreba za produljenjem važenja ove Uredbe nakon razdoblja iz članka 13. ili za njezinom izmjenom, vodeći pri tomu računa o kretanju naknada za govorne i podatkovne komunikacijske usluge u pokretnoj mreži na nacionalnoj razini i učincima ove Uredbe na konkurentsku situaciju manjih, nezavisnih ili novo pokrenutih operatora. Ako Komisija utvrdi da takva potreba postoji, ona podnosi prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću.

*Članak 12.***Zahtjevi u vezi s obavijestima**

Države članice obavješćuju Komisiju koja su nacionalna regulatorna tijela odgovorna za provedbu zadataka iz ove Uredbe najkasnije do 30. kolovoza 2007.

*Članak 13.***Stupanje na snagu i prestanak važenja**

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ona prestaje važiti 30. lipnja 2010.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 27. lipnja 2007.

Za Europski parlament

Predsjednik

H.-G. PÖTTERING

Za Vijeće

Predsjednik

A. MERKEL
